

rūnas Boruta, studijuojantis Kauno politechnikos institute, dalyvavo studentų žygeivių ir Eucharistijos bičiulių sąjūdyje. Jis „Kroniką“ gaudavo, parnešdavo namo ir visi ją skaitėme. [...]

Rašyti žinutes „Kronikai“ pradėjau 1973 m., paskatintas kun. Jono Lauriūno SJ. Dažniausiai jos būdavo iš universiteto gyvenimo.

Paskui, paprašytas tėvo J. Lauriūno, versdavau į lietuvių kalbą žinutes, gautas iš Rusijos ir Ukrainos, ir duodavau seselėms, kad jos nuvežtų jam į Kabelius. [...] Toks buvo pirmasis bendradarbiavimas.

Kuomet vyko kun. A. Svarinsko teismas ir kun. S. Tamkevičiui reikėjo į jį važinėti, jis pasikvietė mane, kad jį pavaduočiau. Prieš vykdamas į teismą jis paėmė rašymo lentelę, rašiklį (kurie paprastai padėdavo mums kalbėtis, idant „besiklausančios sienos“ neišgirstų) ir užrašė: „Jeigu reikės, paglobok, pasirūpink „Kronika“.

Aš tuos žodžius suvokiau kaip rūpestingą apsidraudimą, jeigu jam kas nutiktų. Buvau įsitikinęs, kad darbui „Kronikoje“ yra geriau pasirengusių žmonių – iš TTGKK narių – ir jie galėtų tai geriau atlikti. Na, nebent jau nebūtų kam. „Gerai, jeigu to reiks“, – atsakiau raštu.

Nujaučiau, kad „Kronikos“ leidybos centras yra Kybartuose, tačiau niekad apie tai nekalbėjome. Kai areštavo kun. S. Tamkevičių, „Kronikos“ leidybos krizė neištiko: jo viskas buvo taip suorganizuota, kad kitam numeriui buvo ir informacijos pririnkta, ir techninė bazė paruošta, ir seserys vienuolės tam darbui tęsti parengtos, pajėgios bei pasiryžusios. Jos ir išleido pirmąjį numerį po jo arešto. Aš buvau savotiškai nusiraminęs, kad bus kam be manęs perimti tą darbą. Tačiau rugpjūčio pabaigoje, vykstant seselių rekolekcijoms, į mane kreipėsi Eucharistinio Jėzaus kongregacijos generalinė vyresnioji, kad padėčiau leisti „Kroniką“.

Taip J. A. Boruta pradėjo pogrindžio sąlygomis redaguoti „Kroniką“ ir šį darbą tęsė iki pat 1989 m., kai, Lietuvoje įsisiūbavus Atgimimui, patys leidėjai nutarė „Kronikos“ leidybą nutraukti. Per tuos 17 metų buvo išspausdintas 81 „Kronikos“ numeris. Jos publikacijos buvo verčiamos į anglų, ispanų, kitas kalbas, platinamos ne tik Lietuvoje, bet ir kituose katalikiškuose kraštuose.

Laisvės premijos laureatas vyskupas Jonas Algimantas Soruta SJ

Jonas Algimantas Boruta SJ. Fot. Danutė Mukienė

Jonas Boruta – kunigas, jėzuitas, Telšių vyskupas emeritas, Telšių miesto Garbės pilietis, 2021m. Laisvės premijos laureatas. Jo tėvas – Lietuvos pasipriešinimo sovietiniam okupaciniam režimui veikėjas Jonas Boruta (1915–1996).

J. Boruta gimė 1944 m. spalio 11 d. Kaune.

1962 m. baigęs Kauno 13-ąją vidurinę mokyklą, norėjo pradėti mokytis Kauno kunigų seminarijoje, bet tuometinė sovietų valdžia to padaryti jam neleido. Tais pačiais metais įstojo į Vilniaus universiteto Fizikos ir matematikos fakultetą, kurį baigė 1970 metais.

Po studijų dirbo Lietuvos mokslų akademijos Fizikos institute.

1975-aisiais Kunigų seminarijoje slapta pradėjo studijuoti teologiją.

1981 m. pradėjo slapta mokytis pogrindžio no-

(Nukelta į 16 p.)

Paminklo su užrašu „1915 m. Rašytojai Šatrijos Raganai pirmos lietuviškos mokyklos Židikuose įkūrėjai atminti“ atidengimo iškilnių, vykusių 2002 m. liepos 27 d., akimirka. Iš kairės: prof. Viktorija Daujotytė ir tuo metu Telšių vyskupo pareigas ėjęs Jonas Algimantas Boruta SJ. Paminklo autorius – skulptorius Osvaldas Neniškis. Fot. Danutė Mukienė

viciate Lietuvos jėzuitų provincijoje.

1982 m. apgynė disertaciją ir jam tų pačių metų kovo 9 d. buvo suteiktas fizikos-matematikos mokslų kandidato laipsnis.

Kunigystės šventinimai J. R. Borutai buvo suteikti slapta 1982 m. rugpjūčio 5 d. Skaistgirio Šv. Jurgio bažnyčioje.

1982 m. slapta buvo paskirtas dirbti į Ukrainos Chmelnickio srities katalikų parapiją. Ten užsibuvo vos mėnesį, nes KGB jam įsakė išvykti.

1982–1989 m. buvo Kybartų (Vilkaviškio r.), Valkininkų (Varėnos r.) ir Viduklės (Raseinių r.) klebonų pagalbininkas, šias pareigas ėjo neviešai.

1983–1989 m. dirbo Valkininkų (Varėnos r.) bažnyčios zakristijonu.

1983-aisias, kai suėmė pirmąjį „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ vyr. redaktorių kun. Sigitą Tamkevičių, šios pareigos buvo patikėtos J. Borutai. Jis šį leidinį redagavo 1983–1989 metais. Šiuo laikotarpiu buvo išleistas dvidešimt vienas „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ numeris. Tuo laikotarpiu jis kartu su kunigais Vaclovu Aliuliu MIC (1921–1915) ir kun. Albinu Deltuva (1917–1999) vadovavo slaptiems seserų vienuolių teologijos ir katechetikos kursams, vėlesniais metais taip pat dalyvavo katechetų rengimo darbe.

1989 m. tapo Vilniaus arkivyskupijos katechetinės komisijos (vėliau – centro) nariu, Neakivaizdinės katechetų mokyklos prie Vytauto Didžiojo

universiteto Teologijos fakulteto Vilniaus skyriaus dėstytoju bei globėju, 1996 m. – šio skyriaus direktoriumi.

1989–1990 m. buvo Vilniaus arkikatedros bazilikos vikaras.

1990 m. paskirtas Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčios rektoriumi.

1989 m. birželio 2 d. jis paskirtas Lietuvos jėzuitų provincijos vyresniuoju provincijolu.

1989–1997 m. ėjo Lietuvos ir Latvijos Jėzuitų provincijos provincijolo pareigas.

1989–1993 m. vadovavo Ateitininkų studentų sąjungos sielovadai.

1990–1997 m. buvo Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčios rektorius.

1990–1993 m. buvo katalikiškų televizijos laidų rengimo komisijos vadovas.

1991–1993 m. buvo Lietuvos mokslo tarybos narys.

1991–2002 buvo Vilniaus kunigų seminarijos dėstytojas.

Jis jau daugelį metų yra aktyvus Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) narys, o 1992–1997 m. ėjo Lietuvių katalikų mokslo akademijos Centro valdybos vicepirmininko pareigas.

1992 m. spalio 19 d. Lietuvos mokslo taryba nostrifikavo vyskupo Jono Borutos SJ disertaciją – jam buvo suteiktas gamtos mokslų daktaro laipsnis.

1992–2002 m. Vilniaus universiteto Istorijos fakultete dėstė Bažnyčios istoriją. Šiame fakultete jis inicijavo Bažnyčios istorijos kabineto steigimą.

1992 m. apdovanotas Sausio 13-osios atminimo medaliu.

1993 m. apie J. A. Borutą SJ sukurtas dokumentinis filmas „Širdis pelenuose“ (rež. Edmundas Zubavičius).

1993 m. tapo Ateitininkų draugijų sąjungos dvasios vadu.

1997 m. išrinktas LKMA akademiku. Jis yra LKMA Centro valdybos narys, „LKMA Metraščių“ redakcinės kolegijos pirmininkas.

1997–2006 m. ėjo LKMA pirmininko pareigas.

1997 m. buvo konsekruotas titulinis Vulturaros vyskupu ir paskirtas Vilniaus arkivyskupo augziliaru 1997–2002 m. ėjo Lietuvos Vyskupų Konferencijos generalinio sekretoriaus pareigas.

1998 m. Vilniaus universiteto Istorijos fakultete J. Borutai suteiktas docento vardas.

1998 m. J. Boruta SJ apdovanotas Vyčio Kry-

žiaus ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi.

XX a. paskutiniame dešimtmetyje J. Boruta SJ aktyviai dalyvavo įvairių visuomeninių organizacijų, tarybų, komisijų, redkolegijų veikloje. Jis buvo Lietuvos švietimo tarybos narys, Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisijos narys, Statistikos tarybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Statistikos departamento narys, Lietuvos onkologijos centro Mokslinės tarybos Medicininės etikos komisijos narys, Sveikatos apsaugos ministerijos Etikos komisijos narys, Vilniaus italų studijų akademijos narys, Vokietijos katalikų akademinės tarnybos užsieniečiams partnerių tarybos narys, Trečiojo amžiaus universiteto Religinių studijų fakulteto dekanas ir dėstytojas, Lietuvos žurnalistų draugijos narys, Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto tarybos narys, įvairių mokslinių žurnalų bei leidinių redkolegijų narys.

2002 m. sausio 5 d. popiežiaus Jono Pauliaus II J. Boruta SJ buvo paskirtas Telšių vyskupu.

2002 m. sausio 20 d. įvyko vyskupo J. Borutos SJ ingresas į Telšių vyskupijos katedrą.

2002 m. J. Boruta pradėjo dėstyti Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijoje.

2002–2011 m. ėjo buvo Lietuvos Vyskupų Konferencijos Liturginės komisijos pirmininko pareigas.

2002–2014 m. buvo Lietuvos Vyskupų Konferencijos Ekumeninių reikalų tarybos pirmininkas.

2007 m. vasario 15 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimu J. Borutai SJ suteiktas Telšių miesto garbės piliečio vardas.

2017 m. rugsėjo 18 d. Popiežius Pranciškus patenkino J. Borutos SJ atsistatydinimo iš Telšių vyskupo ordinaro pareigų prašymą.

Nuo 2017 m. rugsėjo 18 d. J. Boruta SJ – Telšių vyskupas emeritas.

2021 m. J. Borutai SJ įteikta Laisvės premija.

J. Borutai SJ yra aktyvus spaudos bendradarbis.

Kartu su kitais spaudai parengė knygą „Arkivyskupas Teofilius Matulionis laiškuose ir dokumentuose“ (išleista 2002 m., pakartotinai – 2017 m.).

Bendradarbiauja katalikiškoje spaudoje. Yra paskelbęs straipsnių iš atomo fizikos, atominės spektroskopijos (apie 40), Bažnyčios istorijos ir kitomis temomis.

Išlaužo Švč. Mergelės Marijos Krikščionių Pagalbos parapijos bažnyčioje paminėtos Marijos Pečkauskaitės-Šatrijos Raganos 145-osios gimimo metinės

2022 m. kovo 6 d., I gavėnios sekmadienį, Prienų rajono Išlaužo Švč. Mergelės Marijos Krikščionių Pagalbos parapijos bažnyčioje vykusią Šv. Mišių metu gražiai paminėtos rašytojos, pedagogės, vertėjos, labdarės Marijos Pečkauskaitės-Šatrijos Raganos 145-osios gimimo metinės. Po Šv. Mišių pranešimą bažnyčioje tema „Šatrijos Raganos pasirinkimas: laisvė ir sielos išganymas“ perskaitė Šatrijos Raganos bendrijos narys dr. Gediminas Mikėlaitis. Šv. Mišių ir G. Mikėlaičio pranešimo įrašas viešinamas YouTube kanale (adresas:

https://www.youtube.com/watch?v=OIJO7f-5wtDQ&list=UUghh2ZchlTLQ_8PQxETHhF-g&index=42).

Šatrijos Raganos bendrijos informacija